

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN, KEMI-TORNIONLAAKSON KOULUTUSKUNTA YHTYMÄ LAPPIAN JA KEMI-TORNION AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUELLE 2013-2016

Opetus- ja kulttuuriministeriö, ammattikorkeakoulun ylläpitäjä ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (351/2003) 8 §:n 2 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista määrällisistä ja laadullisista tavoitteista seuraavaa.

KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET

Tavoitetila 2020

Suomalainen korkeakoululaitos on vuonna 2020 nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja kestävän kehityksen periaatteet sekä eettinen toimintatapa.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat eurooppalaisen korkeakoulu- ja tutkimusalueen keskeisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu kansainvälisesti korkeatasoisista omille vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista.

Korkeakoulut vastaavat monipuolisesti yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän tarpeisiin. Yliopistot vastaavat tieteellisestä ja taiteellisesta tutkimuksesta ja siihen perustuvasta opetuksesta. Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on työelämäläheinen opetus ja aluevaikuttavuus sekä näitä tukeva tutkimus- ja kehittämistoiminta.

Koulutus-, tutkimus- ja innovaatiotoiminta muodostavat kokonaisuuden, jonka osat täydentävät toisiaan ja toimivat tiiviissä yhteistyössä. Korkeakoulut edistävät toiminnallaan elinikäistä oppimista, yhteiskunnan ja talouden uudistumista sekä yrittäjyyttä ja tutkimustulosten laajaa hyödyntämistä, mukaan lukien kaupallistaminen ja osaamisen vienti.

Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM), yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteiset tavoitteet

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut toteuttavat hallitusohjelmassa sekä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa 2011-2016 asetettuja tavoitteita sekä muita eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamia strategisia tavoitteita. Tavoitetilan saavuttamiseksi OKM, yliopistot ja ammattikorkeakoulut toteuttavat seuraavat kehittämistoimet:

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen perustana

OKM tukee strategiarahoituksella yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen omia toimenpiteitä erityisesti rakenteellisen kehittämisen, työurien pidentämisen, kansainvälistymisen ja tutkimuksen painoalojen, tutkimustulosten ja osaamisen hyödyntämisen sekä taiteellisen toiminnan vahvistamiseksi.

OKM, yliopistot ja ammattikorkeakoulut jatkavat rakenteellisen kehittämisen toimia laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseksi ja osaamiskeskittymien synnyttämiseksi. Korkeakoulujen keskinäisiä hallinnollisia yhteistyörakenteita uudistetaan. Taideyliopisto aloittaa toimintansa ja sen taloudelliset toimintaedellytykset turvataan. Koulutustarjontaa

uudistetaan ennakkointien perusteella työelämän ja yhteiskunnan muuttuvia tarpeita tukien. Ammattikorkeakoulujen 2 030 aloituspaikan vähentäminen toteutetaan siten, että ammattikorkeakoulujen profiilit terävöityvät ja toiminnan laatu paranee.

Ammattikorkeakoulu-uudistus toteutetaan asteittain siten, että rahoitusmalli, koulutusvastuut ja toimiluvat on uudistettu vuoteen 2014 mennessä. Ammattikorkeakoulut ja niiden ylläpitäjät uudistavat hallinto- ja johtamisrakenteitaan tukeakseen uudistuksen tavoitteita ja vahvistaakseen työelämäyhteyksiään.

Korkeakoulut ja OKM kehittävät ja ylläpitävät tietojärjestelmien yhteentoimivuutta, tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuutta sekä valtakunnallista tietovarantoa korkeakoulujen toiminnan ja OKM:n ohjauksen tueksi. Korkeakoulut päättävät omien strategisten tavoitteidensa nojalla, mitä tietojärjestelmiä ne yhdessä tai erikseen tuottavat.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut parantavat opetuksen laatua ja hyvän oppimisen edellytyksiä. Opetuksen laatu ja opiskelijapalaute vaikuttavat myös korkeakoulujen rahoitukseen.

Korkeakoulujen koulutusvastuita ja tutkintoja koskevat säännökset uudistetaan siten, että korkeakoulujen autonomiaa koulutuksen järjestämistavoissa vahvistetaan. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut huolehtivat siitä, että koulutus rakentuu kokonaisuuksista, jotka helpottavat koulutukseen hakeutumista, edistävät opintojen etenemistä ja lisäävät opiskelijan mahdollisuuksia hyödyntää eri alojen opetusta. Korkeakoulut kehittävät ohjausprosesseja ja opiskelijapalveluita, aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista sekä luovat kannusteita niin, että opetusjärjestelyt ja -sisällöt tukevat tutkintojen suorittamista ja sitouttavat opiskelijat opintoihin. Yliopistot jatkavat tohtorikoulutuksen rakenteiden ja prosessien uudistamista ja tehostamista.

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut suunnittelevat koulutustarjontansa kokonaisuutena siten, että tutkintoon johtava koulutus ja muu koulutus muodostavat työelämän tarpeisiin vastaavan yhtenäisen elinikäistä oppimista tukevan kokonaisuuden. Korkeakoulut kehittävät tutkinnon jälkeistä koulutusta tukemaan työelämän uusiutumista, toimialojen muutosta ja korkeakoulutettujen erikoistumista sekä osaamisen laajentamista. OKM ja korkeakoulut valmistelevat tavoitteet erikoistumiskoulutuksen kehittämiseksi ja laadunvarmistukselle.

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut uudistavat opiskelijavalintoja siten, että ensimmäistä korkeakoulupaikkaa hakeville mahdollistetaan oma kiintiö. Sen käyttöönotosta ja suuruudesta päättää korkeakoulu. Tavoitteena on selkeästi lisätä ensimmäistä korkeakoulupaikkaa hakevien osuutta sisäänpäässeistä. Toisessa vaiheessa hakujärjestelmää uudistetaan siten, että yhteishaussa valitaan vain ensimmäistä korkeakoulupaikkaa hakevia. Muiden hakijoiden valitsemiseksi otetaan käyttöön erillisiä haku- ja valintaväyliä.

Korkeakoulut ja OKM huolehtivat yhdessä korkeakoulujen opiskelijavalintojen ja korkeakouluopintojen rakenteiden uudistamisesta sopimuskauden aikana. Korkeakoulut mukauttavat haku- ja valintapalveluihin liittyvät tietojärjestelmänsä yhteensopiviksi korkeakoulujen sähköisen hakujärjestelmän kautta toteutettavan valtakunnallisen yhteishaun kanssa.

Korkeakoulut edistävät toiminnallaan koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista. Tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta, sukupuolten välistä tasa-arvoa, purkaa segregatiota ja vähentää sosio-ekonomisen taustan vaikutusta koulutukseen hakeutumisessa ja pääsemisessä.

Yliopistot ottavat käyttöön valtakunnallisen opiskelijapalautejärjestelmän siten, että sitä voidaan hyödyntää yliopistojen

rahoitusmallissa vuodesta 2015 alkaen. Ammattikorkeakoulujen opiskelijapalautejärjestelmä uudistetaan.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla kilpailukykyä, hyvinvointia ja vaikuttavuutta

Yliopistot vahvistavat oman strategiansa mukaisia tutkimusaloja ja korkeatasoisia tutkimusympäristöjä. Huippututkimuksen edellytyksiä vahvistetaan sekä luodaan edellytyksiä nousevien alojen kehittämiseksi. Kansainvälisen tutkimusrahoituksen osuutta lisätään, samoin kansainvälistä tutkimusyhteistyötä ottaen erityisesti huomioon tulevaisuuden suuret haasteet.

Yliopistot vastaavat tohtorikoulutuksen korkeasta laadusta. Yliopistot lisäävät tutkijankoulutuksessa yhteistyötä tutkimuslaitosten sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa ja ylläpitävät tarkoituksenmukaisia kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja. Yliopistot huolehtivat Suomen Akatemian tohtoriohjelmapäätösten velvoitteet tohtoriohjelmakausien loppuun asti. Yliopistot edistävät erityisesti väittelyn jälkeistä tutkijanuraa. Julkaisemista korkeatasoisissa vertaisarvioituissa tieteellisissä julkaisuissa lisätään. Yliopistot luovat edellytyksiä tieto- ja viestintätekniikan syvälliseen ja laajamittaiseen hyödyntämiseen ja kannustavat tutkijoita sen käyttöön tieteenala- ja organisaatorajat ylittäen.

Ammattikorkeakoulut tukevat alueiden elinvoimaisuutta kehittämällä erityisesti kysyntä- ja käyttäjälähtöistä innovaatiotoimintaa sekä osallistuvat hyvinvointipalveluiden kehittämiseen.

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut vahvistavat yhteistyötä innovaatiojärjestelmän eri toimijoiden kanssa toimien aktiivisesti osaamiskeskittymien uuden tiedon tuottajina ja kehittäjinä. Tutkimuksen vahvuusalueilla toisiaan täydentävät yliopistot, ammattikorkeakoulut ja tutkimuslaitokset muodostavat vetovoimaisia keskittyviä. Yhteiset tutkimushankkeet ja infrastruktuurit luovat uudenlaisia kansainvälisen yhteistyön mahdollisuuksia perustutkimuksen ja soveltavan tutkimuksen sekä yritysten tutkimus- ja kehitystoiminnan välille.

Kansainvälistyminen laadun turvaajana

Yliopistot, ammattikorkeakoulut, Suomen Akatemia, CIMO ja OKM vahvistavat keskinäistä yhteistyötään kansainvälisen verkottumisen ja liikkuvuuden edistämiseksi. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut rakentavat kansainvälisiä strategisia kumppanuuksia vahvistaakseen omia painoalojaan kehittämällä yhteistä koulutustarjontaa, mukaan lukien kaksois- ja yhteistutkinnot sekä tiivistämällä tutkimus- ja innovaatioyhteistyötä.

Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään ja läsnäoloaan myös nousevissa talouksissa, erityisesti Kiinassa, Intiassa, Brasiliassa ja Venäjällä.

Korkeakoulut järjestävät yhteistyössä vieraskielisille opiskelijoille ja vieraskieliselle henkilöstölle kotimaisten kielten ja kulttuurien opetusta sekä muita palveluita, jotka tukevat integroitumista Suomeen ja korkeakouluyhteisöön. Korkeakoulut lisäävät strategisesti merkittävien yhteistyömaiden kielten ja kulttuurien opetusta. Korkeakoulut sisällyttävät tutkintoihin kansainvälistymistä tukevia sisältöjä.

Korkeakoulut kehittävät henkilöstöpolitiikkaansa ja tutkijanurajärjestelmiään lisäämällä kansainvälistä rekrytointia.

Korkeakoulu yhteisön kehittäminen

Korkeakoulut ovat kilpailukykyisiä, tasa-arvoisia, esteettömiä ja kiinnostavia työ- ja oppimisympäristöjä. Korkeakoulut jatkavat toimenpiteitä tasa-arvon valtavirtaistamiseksi ja yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi. Henkilökunnan ja opiskelijoiden hyvinvointia sekä työ- ja opiskelukykyä edistetään suunnitelmallisesti.

KEMI-TORNION AMMATTIKORKEAKOULUN TEHTÄVÄ, PROFILI JA PAINOALAT

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu profiloituu osana Lapin korkeakoulukonsernia innovatiivisena aluekehittäjänä ja aikuiskouluttajana.

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun painoalat ovat osa maakunnan yhteisiä painoaloja. Teollisuuden Lapissa painotuksina ovat kunnossapito, tuotekehitys ja toiminnanohjausosaaminen. Hyvinvoinnin Lapissa painotuksina ovat moniammatillinen osaaminen ehkäisevässä ja kuntouttavassa työssä painopisteenä seniori- ja vanhustyö sekä terveys- ja hyvinvointipalveluiden alueellinen tutkimus ja kehittäminen. Elämysten ja kulttuurin Lapissa painotuksina ovat sosiaalinen media ja Pohjoinen kulttuuri-instituutti sekä Liiketoiminnan ja yrittäjyyden Lapissa uudet liiketoimintamallit ja kansainvälinen liiketoimintaosaaminen sekä ohjelmistotuotanto ja ohjelmistoliiketoiminta. Kaivannaisala on nousevana alana korkeakoulun vahvuus, jota kehitetään Pohjois-Suomen korkeakoulujen yhteistyöverkostossa.

Tavoitteet	Vuosina 2013 - 2016 keskimäärin
Ammattikorkeakoulututkinnot	430
Kulttuuriala	35
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	85
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	200
Tekniikan ja liikenteen ala	90
Luonnontieteiden ala	20
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet	
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	45
Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä	185
Suomesta lähteneiden tai Suomeen saapuneiden vaihto-opiskelijoiden määrä (vaihdon kesto yli 3 kk)	100

Tunnuslukutavoitteet	Toteuma 2011		Tavoite 2016
	Amk	Amk- sektori yht.	Amk
Ammattikorkeakoulututkinnot/ opetus- ja t&k-henkilökunta	2,59	2,94	3,20
Vähintään 55 op suoritaneiden osuus	36,7	38,2	40,0
T&k-hankkeissa suoritettavat opintopisteet/ läsnä olevat opiskelijat	5,09	6,07	6,50
Julkaisut ja audiovisuaaliset aineistot ja tieto- ja viestintätekniset ohjelmat / opetus- ja t&k-henkilökunta	0,51	0,41	0,45
Henkilökunnan kv-liikkuvuus / opetus- ja t&k-henkilökunta	0,72	0,98	0,80
Maksullinen palvelutoiminta / kokonaisrahoitus	16,6	12,0	18,0
Ulkopuolinen t&k-rahoitus / kokonaisrahoitus	17,2	9,8	12,0

KESKEISET KEHITTÄMISKOHTEET

- 1) Kemi-Tornion ja Rovaniemen ammattikorkeakoulut yhdistyvät vuoden 2014 alusta Lapin ammattikorkeakouluksi. Lapin ammattikorkeakoulun strategia valmistuu vuoden 2013 aikana, jonka pohjalta määritellään Lapin ammattikorkeakoulun tehtävä, profiili ja painoalat.
- 2) Kansainvälinen liikkuvuus, koulutusyhteistyö ja tutkimus- ja kehitystyö kytetään Lapin ammattikorkeakoulun painopistealueiden mukaisesti kansainvälisen kumppanuusverkoston kehittämiseen.
- 3) Ammattikorkeakoulu uudistaa opiskelijavalintojaan ja tehostaa opintoprosessejaan.

RAHOITUS

Perusrahoitus

Ammattikorkeakoululain (351/2003) 32§:n mukainen ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle myönnettävä perusrahoitus määräytyy opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) ja sen nojalla annetun asetuksen (1766/2009) säännösten mukaisesti. Rahoitusasetuksen 22 §:ssä tarkoitettu rahoituksen laskentaperusteena käytettävä opiskelijamäärä vuosina 2013-2016 on esitetty alla olevassa taulukossa.

Ammattikorkeakoulu tekee vuodesta 2013 alkaen koulutustarjontaansa opetus- ja kulttuuriministeriön 29.3.2012 päätöksen mukaiset vähennykset.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tekee perusrahoitusta koskevat päätökset (yksikköhinta- ja valtionosuus/ valtionrahoituspäätökset) vuosittain valtioneuvoston tekemien valtiontalouden kehyspäätösten ja valtion talousarvioiden puitteissa. Tarvittaessa opiskelijamääriä tarkistetaan sopimuskauden aikana myös sopimusosapuolten välisellä sopimuksella.

Ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen määräytymisperusteiden muuttuessa sopimuskauden aikana tehdään sopimukseen tältä osin tarvittavat tarkistukset.

Koulutusala	2013	2014	2015	2016
Kulttuuriala	222	180	137	95
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	438	400	362	324
Luonnontieteiden ala	215	190	165	140
Tekniikan ja liikenteen ala	701	655	610	564
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	792	792	792	792
Summa	2 368	2 217	2 066	1 915

Hankerahoitus

Ammattikorkeakouluille vuonna 2013 myönnettävän hankerahoituksen kokonaisuuteen sisältyy 1 miljoona euroa sopimuskaudelta 2010-2012 siirtyvää tuloksellisuusrahoitusta.

Hankerahoituksen myöntämisen ehtona on, että ammattikorkeakoulun ylläpitäjä myöntää ammattikorkeakoulun käyttömenoihin vuosina 2013-2016 ammattikorkeakoulun yksikköhinnan ja opiskelijamäärän tuloa vastaavan euromäärän (perusrahoituksen) vähennettynä yksikköhinnan investointiosuudella. Yksikköhinnan investointiosuus on siirtymäkauden ajan rahoituslain 1.1.2006 voimaan tulleen muutoksen (1071/2005) siirtymäsäännöksen 5 momentissa säädetty euromäärä, 487,31 euroa opiskelijaa kohden vuoden 2005 kustannustasossa, vähennettynä siirtymäsäännöksen 6 momentin tarkoittamalla ennen lain voimaantuloa myönnettyjen ja vielä maksamatta olevien perustamiskustannusten valtionosuuksien määrällä. Yksikköhinnan investointiosuuden vuosittainen euromäärä löytyy Internet-sivuilta <http://vos.uta.fi/rap/> valittaessa ko. vuoden yksikköhinnat ja ammattikorkeakoulun (yksikköhinnan) määräytymisperusteet.

Hankerahoituksen myöntäminen edellyttää myös, että eduskunta myöntää tarkoitukseen tarvittavat määrärahat.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tekee hankerahoituksesta vuosittain erilliset myöntöpäätökset.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle hankerahoitusta alla mainituille hankkeille vuodelle 2013. Hankerahoitus kattaa hankkeiden kokonaiskustannukset. Opetus- ja kulttuuriministeriö varautuu rahoittamaan uuden ammattikorkeakoulun muodostamista myös vuosina 2014-2016.

Opetus- ja kulttuuriministeriö edellyttää, että ammattikorkeakoulun ylläpitäjä käyttää alla sovitut määrärahat Lapin ammattikorkeakoulu Oy:n muodostamiseen ja kaivosalan koulutuksen kehittämiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriö kohdentaa hankkeiden mahdollisesti käyttämättä jäävät rahat Lapin ammattikorkeakoulu Oy:lle. Opetus- ja kulttuuriministeriö tulee valtionavustuslainsäädännön mukaisesti seuraamaan rahoituksen käyttöä ja tarvittaessa edellyttää määrärahojen takaisinperintää mikäli avustuksen käyttötarkoitus ei toteudu päätöksen edellyttämällä tavalla.

Strategiaa tukevat kehittämishankkeet 3 500 000 € (2013 3 500 000 €)

- Kaivannaisalan koulutuksen kehittäminen Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa osana Pohjois-Suomen korkeakouluverkostoa (2013 500 000 €)
- Lapin ammattikorkeakoulun perustamishanke (2013 3 000 000 €)

ALLEKIRJOITTAJAT

Anita Lehikoinen
Ylijohtaja

Erkki Keinänen
Hallituksen puheenjohtaja

Ari Saarinen
Korkeakouluneuvos

Reijo Tolppi
Rehtori